

עוון אלוקים

מסביב לשלחן השבת

בפרכת השבוע מ'שה רבינו ממשיך בנאומו' לעם ישראל, להכינים לקראת הכניסה לארץ. הוא מתחנך בצורה מיוחדת למצוות הצדקה. משה מזכיר את עם ישראל לא להתעלם מהעניים, אלא: "פתח תפתח את דרך לאחיך לענין ולאבינך בארצך" - ואומר רש"י בשם חז"ל: "אפלו סוס לרכוב עליו ועבד לרוץ לפניו".

המשמעות היא, שהצווי לתמוך בעני הוא גדול כל כך, שעלינו למלא את צרכיו ככל יכולתנו, אפלו אם זה עני שהיה רגיל לחיות בעשר, עלינו לתת לו את אותם הדברים שהיו לו (עבד, סוס), כדי למלא את החסרון שהעניות גרמה לו.

החזרה על צווי זה לעם ישראל - לתמוך בעניים, היא מהדברים החשובים ביותר לפני הכניסה לארץ ובאה כדי שגביו שעלינו להיות אור לגויים ולממש את היעוד שה' קבע לנו - "ונאתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש". עמנו נבחן כיצד הוא מתנהג לאנשים החלשים והמסכנים, ואיזה נסיונות הוא עושה כדי לסייע להם.

חז"ל גם מבטיחים שכל אדם שנותן צדקה במצות ה' - זוכה שתפלתו תשמע ותתקבל אצל הקדוש ברוך הוא, כי זו מדה כנגד מדה. כפי שהאדם שמע את תחנת העני ורחם עליו, כך ה' ישמע את תפלותיו ויקבל אותו.

בעזרת ה' נחיל ראש חדש אלול בשבוע הבא נאנו נגיע לימי חידש הרחמים והסליחות. כפי שנאמר במדרש "ותשובה ותפלה וצדקה מעבירין את רוע הגזירה" - אז בנוסף לשפור במדותינו ומעשינו והחרכה על ההתנהגויות הרעות, נקבה בעשיית צדקה וגמילות חסד. כך תפלותינו ותקבלנה לפני ה' ונגיע לראש השנה ויום הכפורים זכים וטהורים.

מה רבו מעשיך ה'...

בשהמורה נכנסה לפתח של רוני ושאלה מי תרצה לכתב בעתון בית-הספר, רוני קפצה בהתלהבות והרימה את ידה. "אני, אני!" קראה. "בסדר גמור, רוני. נפגש בהפסקה".

רוני נכנסה למשךך. "קדם כל", החלה המורה. "אתון לך הקדמה על דרך הכתיבה. בקח את נעזרת היום כדי לכתב!" שאלה את רוני. "במחשב ובמקלדת", ענתה.

"לא תמיד זה היה ככה. פעם היתה מכוונת כתיבה, שהיא די דומה למקלדת. לפני 180 שנה, החלה לפעל מכוונת הכתיבה הראשונה ומכיון שהיתה מסובלת לשמוש - אף אחד לא רצה אותה. לאחר שפורים ושבולים, יוצר ב-1867 דגם שהכי קרוב למכוונת הכתיבה שמוכרת לנו היום. ממש באותו זמן נסו לצר מכוונת כתיבה שפועלת על מגנטונים חשמליים אבל גם היא לא ממש הצליחה".

"אז איך בכל זאת הגענו למחשב ומכוונת הכתיבה המשכללת יותר?" התענינה רוני.

"הברת אי.בי.אם. (IBM), פתחה לפני 70 שנה את מכוונת הכתיבה החשמלית. ההדפסה היתה נושא מחירה ומדיקת יותר. די היה בגניעה קלה על המקש כדי להניע את ההדפסה, כך לא היה הצורך בהנעת הזרוע כדי לעבר לשורה הבאה".

"אבל היום אנחנו כבר לא משתמשים במכוונת כתיבה... למה?"

"בשנות ה-90 כבר נמצו המחשבים, זמנה של המכוונת תם והיום יש רק מעט אנשים שאינם יכולים להפריד ממנה ולעבר אל המחשב".

"המחשב הרבה יותר נוח!" תמקה רוני.

"כול להיות", חיכה אליה המורה, "אבל זהו כוחו של ההרגל. לפעמים נוהג לאנשים לראות בסביבתם דברים מוכרים".

"טוב, גמרנו את ההקדמה, המורה!"

"כן, למה?" שאלה המורה. "כי אני כבר ממש רוצה להתחיל לכתוב!"

הפטריות להסבות שלום:

1. חר-חרח
2. לו-לוה
3. פלר-פלרה

סמליות וסמליות מהלכה

הי אני?

א. אני כלי ובעל חיים?

ב. אני צדיק ואשתי טמאה?

ג. הוא לא יגנב אך כדאי לשמור עליו?

כותבי עלון ילדים:

הרב ישראל שנהב

ויעל כהן

גדולי ישראל

דבי יעקב שאול אלישר - איש ציוני לא היה

רבינו נולד בשנת התקע"ז (לפני 193 שנה) בעיר צפת. רבינו התליתם בגיל צעיר נאמו נשאה בזיווג שני לגאון רבי בנימין מרדכי נבון בעל "הבני בנימין". רבי בנימין השקיע מאמצים גדולים בהתפתחותו של רבנו בתורה. כשהגיע רבנו לפרקו, השיאו ליתומה עניה וזכה הוא להשיא יתום עם יתומה בתוך ביתו. הגדיל רבי בנימין ופרנסם עוד עשרים שנה, על מנת שיוכל רבנו ללמד באהלה של תורה. שברו היה בצדו כאשר זכה לפני פטירתו, לראות את רבנו יושב כדון ומורה הוראה בירושלים.

פעם יצא רבנו לעיר דמשק, לעסקי קבורה בעניני ירושה. בדרך התנפלו עליו שודדים ונקחו את כל רכושו. אך רבנו לא הצטער על הכסף, אלא - על הסנוטרכס הגדול שחידש בתורה. לאחר המקרה המצער, החל רבנו להוציא לאור את ספריו, בהלכה בדרוש ובפיוטים. בשמות רבים כלל את השם "איי"ש" ראשי תבות שמו אלישר יעקב שאול. בני דורו כוהו "הישא ברכה".

בשנת תרכ"ט (1869) התמנה רבנו לראש אב בית דין ולסגנו של רבי אברהם אשכנזי הראשון לציון. בתפקיד זה שמש רבנו כעשרים וארבע שנה. לאחר פטירת הרב אשכנזי, רצו למנותו כראשון לציון, אך כאן ניכרת ענותנותו הנפלאה של רבנו, שלא הסכים וותר לבדו זמן הרבנים רבי רפאל מאיר פניזל. רק כשנפטרה רבי רפאל מאיר, עלה רבנו לשבת על כסא רם ונשא זה. רבנו היה מתפלל בכל עת שלא תצא תפלה תחת ידו והיה מקפיד תמיד לקדש שם שמים ברבים. זכותו תגן עלינו ועל ישראל.

את התשובות לחידוש יעלוצול לפקט: 08-6610015 tairneri@gmail.com או בדואר אלקטרוני: tairneri@gmail.com

מעשה שהיה...

היה היה נושא דללים, ששחב דללים מהאגם לאדונו בנחת. כל יום שני דללים היה עליו לקחת. אחד הדללים היה משלם, וחסר כל פגם. כל יום היה נושא את המים בשלמותם עד לבית אדונו.

השני היה נשן וקצת סדוק. הוא היה נושא רק חצי מכמות המים שהיה נחוץ. כך היה במשך שנים שלמות, מדי יום ביומו.

הדלי השלם היה גאה בהצלחתו ובמטרתו. אבל הדלי הסדוק הרגיש מבוש ואשם בחוסר שלמותו וחסר יכולתו להשלים את תפקידו.

לאחר שנים בערך, שנאו לדלי הסדוק ככשלו מר, הוא דבר אל נושא הדללים וכך אמר: "אני רוצה להתנצל בפניך, אני בוש בעצמי!"

"ומדוע?"

"לא מלאתי את יעודי. בגלל חסרונותי ובעייתי, אתה עובד קשה ואני מקבל תמורה להשקעתי, לא מקבל את מה שמגיע לך בהתחשב במאמציי"

נושא הדללים חנך חינוך קטן ולדלי אמר: "בעדונו עושים את דרכנו חזרה, שים לב לשמאלך, אל פרחי הבר". ואכן, כשעלו במעלה הגבעה, שם לב הדלי הנזק לפריחה היפייפה. אך בסוף השביל, הכל אותו הדבר נראה. רק מחצית מכמות המים נשארה.

נושא הדללים אמר לדלי: "שמת לב שהפרחים פורחים רק בצדך ולא בצדו של הדלי השני? נדעתי על הסדק שגן ונצלת את. שתלתי זרעים ואתה השקית אותם מדי יום ביומו. לולא אתה וחסרונך - לא יכלנו להתברך בכל הפריחה היפייפה הזאת!"

ילדים יקרים, לכל אחד מאתנו ישנו הסדק המיוחד שלו, הפגם הקטן שלו.

וזה מה שעושה אותנו מי שאנחנו, מיוחדים ולא כמו כלם. הפגמים הקטנים שלנו, הם אלו שהופכים את חיינו למעניינים יותר. מה שאנחנו לפעמים רואים כחסרון, יכול להיות יתרון בשמוש נכון. עלינו לקבל כל אדם כמו שהוא ולחפש בו תמיד את הטוב.

תאיר ניר

בנשיאות הרב ניר בן ארצי שליט"א

בס"ד, גליון מס' 66

פרשת ראה כ"ז באב תש"ע

נקודת אור - הרב אמיר בן דוד שליט"א

בנים אנחנו לה' אלוקינו

השבוע בע"ה נתחיל לתקוע בשופר ועדות המזרח ישימו לסליחות. חודש אלול של שנת תש"ע הגיע. כיצד ננצל חודש זה לעלייה אמיתית ולתיקון?

אחת המידות החשובות לתיקון, אך גם מהקשות שבהן היא מידת הכעס. אדם ניכר בכיסו, כוסו וכעסו. כיצד ניתן להתגבר על הכעס? לכאורה נראה שהדבר בלתי נשלט, פורץ בלי שום התראה ובלי שום בקשה!

התורה בפרשתנו אומרת: "בנים אתם לה' אלוקים, לא תתגודדו ולא תשימו קרחה בין עיניכם למת. כי עם קדוש אתה לה' אלוךך ובך בחר ה' להיות לו לעם סגולה מכל העמים אשר על פני האדמה" (דברים יד, א-ב). בהסבר הקשר בין חלקי הפס' אומר האבן עזרא: "אחר שתדעו שאתם בנים לה' והוא אוהב אתכם יותר מהאב לבן, אל תתגודדו על כל מה שיעשה, כי כל אשר יעשה לטוב הוא. ואם לא תבינוהו, כאשר לא יבינו הבנים הקטנים מעשה אביהם, רק יסמכו עליו, כן תעשו גם אתם. כי עם קדוש אתה ואיך כאשר כל הגויים, על כן - לא תעשה כמעשיהם..."

אם אחד הילדים בבית מוציא את ההורה משלוותו, אם יחשוב ההורה בדעתו, כי התנהגות הילד היא ניסיון מאת ה', ממילא בפעם הבאה שהילד ירגיז אותו, הוא יעצור בעד עצמו ולא יכעס עליו אדרבה, ירחם עליו ויבין שהילד במצוקה.

גם אם בניסיון הבא שוב נפל ושכח, הוא ייזכר תוך כדי הכעס ובניסיון השלישי כבר יזכור זאת ובמקום לכעוס - ירחם. דווקא ילד זה, גרם להורה טובה גדולה - הנה דרכו הוא הצליח להתגבר על מידת הכעס, דרכו הצליח להתעלות ברוחניות.

כך ניתן גם להסביר את הפס' דלעיל: "בנים אתם לה' אלוקים" - כלומר אינכם כאומות העולם, שאין להם שליטה על יצריהם - שהם מתגודדים, ושמים קרחה בין עיניהם, אך עם ישראל - עם קדוש, עם סגולה, היודע לשלוט על היצר הרע ולא נותן דרור לדחפיו ולרגשותיו.

עם ישראל הוא עם סגולה - יסוד זה צריכים אנו להפנים ולא להתבייש בו. עיקר המחלוקת היום בעם, נובעת מחוסר ההכרה ביסוד זה, שאינו נותן רשות ודרור לפעול בלי רסן ביחס לעמים אחרים. אדרבה, דורש הוא שליטה עצמית גבוהה ויחד עם זאת לזכור תמיד - אנו עם סגולה והבדל תהומי עומד בינינו לבין הגויים. חיי יהודי הם עולם ומלואו ואין שום השוואה כמוחית מנגד, הן לגויים בעולם והן לגויים שעדיין גרים בארצנו. בע"ה נזכה לתקן מידותינו, להיות עם סגולה, עם קדוש. אז - נזכה לגילוי משיח צדקנו ברחמים.

אם אחד הילדים בבית מוציא את ההורה משלוותו, אם יחשוב ההורה בדעתו, כי התנהגות הילד היא ניסיון מאת ה', ממילא בפעם הבאה שהילד ירגיז אותו, הוא יעצור בעד עצמו ולא יכעס עליו, אדרבה, ירחם עליו ויבין שהילד במצוקה.

תיקון מידת הכעס בזכירת היותנו בנים לה'

שני יסודות מלמד אותנו האבן עזרא: א. דעו שבנים אתם לה' וכל מה שעושה האב לבנו - לטובתו הוא עושה. ב. כמו שהבנים הקטנים אינם מבינים את מעשה אביהם ולמרות זאת סומכים עליו - כך אתם תסמכו על הקב"ה בכל מה שעושה לכם, גם אם הוא לא מובן.

אם נתבונן ונבין, מה מביא אדם לכעוס, נראה שני דברים: האחד, לא נתמלא רצונו - אדם רצה להגיע לתוצאה מסוימת ולא צלח בידו. השני, הוא הגורם החיצוני - שלא תלוי בו, פגע בו בדרך כלשהיא פיזית, נפשית או רוחנית. בשני המקרים: התוצאה והפגיעה מגורם חיצוני שלא תלויה בו - מאת ה' היא. אם כן מדוע אדם מתמלא רוגז?

הרב ניר בן ארצי שליט"א

מאמר מפי הרב ניר בן ארצי שליט"א

הרב סעדיה דן

הרב ניר בן ארצי שליט"א

הרב אהרן אהרן

הרב ניר בן ארצי שליט"א

הרב אהרן אהרן

הרב ניר בן ארצי שליט"א

כשם שמאחרי האור מסתתר לעיתים החושך, כך מאחורי החושך - מסתתר האור.

(חזק בראש ספרך תלמוד)

תאיר ניר

בנשיאות הרב ניר בן ארצי שליט"א

בס"ד, גליון מס' 66

פרשת ראה כ"ז באב תש"ע

מחלקת ספרי תורה

ש' תפילין בית א-5

ייצוין, ההדחה וליווי בעת קניית ספרי תורה חדשים. ככל עדות ישראל לאריות

תפילין בית א-5

02-9975158 | 1-800-795554

www.tefillin.co.il

בס"ד

לכל הציבור יקר!

יום תפילות על עם ישראל ונאחזו בקבוצות צדיקים בצפון יתקיים ב"ה ביום שלישי - י' באב תש"ע (10/8/10)

בהשתתפות מורנו ורבנו הרב ניר בן ארצי שליט"א

יציאה ב 8:00 מתלמים | חזרה משוערת ב 22:00

לגברים ונשים מגיל 18 ומעלה (אוטובוסים נפרדים)

ליל 120 ש"ח לאדם - כולל ארוחת צהרים בטבריה

הרשמה מראש חובה - עד יום כ"ח אב אחר"צ

לפרטים והרשמה - 054-5620057 (אסנת)

בתכנית: התנא יונתן בן עוזיאל, רבי מאיר בעל הנס, רבי עקיבא, רבי יהודה בר עילאי ורבי שמעון בר יוחאי

ברוכים הבאים בשם ה'

אגם חזאנים

לבקר ולהתעדכן באתר

"תאיר ניר"

בנשיאות הרב ניר בן ארצי שליט"א

www.tairneri.co.il

זמני שבת

18:56 ירושלים

19:12 ת"א

19:04 חיפה

19:10 ב"ש

20:09 ירושלים

20:12 ת"א

20:13 חיפה

20:10 ב"ש

יוצא לאור ע"י תאיר ניר

בנשיאות הרב ניר בן ארצי שליט"א

חושב תלמים 26 ד.ג. לניש דרום 79315

טל. 590-599-599 1-599-599 08-6610015

טל. 7- tairneri@gmail.com

לאור ההלכה - מפסקי מרן הראשל"צ הרה"ג מרדכי אליהו זצוק"ל

מהלכות שבת

מותר לפתוח בקבוק טמפו בשבת כיוון שהכיסוי היה כלי בפני עצמו עוד לפני שהושם על הבקבוק. מותר לפתוח גם פקק העשוי ממתכת כמו בבקבוק של יין כי הפקק היה ככלי מושלם והוא רק נלחץ לשם סגירת הבקבוק. כמו כן, מותר לקרוע בשבת את העטיפה העוטפת את הפקק אך יש להיזהר שלא לקרוע את האותיות המודפסות עליה. (שו"ת הרה"ר תשמ"ח ס' טו ופג)

באחרונים מובא שמותר לרופא יהודי לטפל בשבת בחולים שאינם יהודיים מפני דרכי שלום (שו"ת חת"ס יו"ד ס' קלד' ועוד). אולם, גם רופא יהודי המטפל בחולה יהודי צריך לדעת שלא כל מלאכה מותרת לעשות בשבת כדרכה (שו"ע או"ח ס' שכח' ונו"כ שם) וה"ציץ אליעזר" (ח"ח סי' טו פ"י) דן בנושא זה באריכות. וצריכים הרופאים היהודיים לקבל הדרכה מה מותר ומה אסור לעשות בשבת. (שם סי' י')

בעניין פתיחת מקרר בשבת - יש לפותחו כאשר המנוע פועל. כיום יש שעונים מיוחדים המפסיקים את פעולת המנוע לחלוטין לעיתים

קצובות ואז אפשר לפתוח את המקרר גם כאשר המנוע אינו פועל. (שם סי' יז')
בעניין פלטת שבת שבתנור אפייה. אין דעתו נוחה להתיר להטמין חמין בתנור זה אפילו מערב שבת כדעת מר"ן שאין להקל בכך. (שו"ע סי' רנג' וסי' רנז' סעי' ח') אמנם נהגו להקל בזה כוון שלדעתם יש בכך עונג שבת, בלבד שדלת התנור תישאר פתוחה. אין לפתוח את דלת התנור בשבת כאשר הנורה אינה דולקת כי בכך המנורה תידלק. (שם סי' יז')
לכתחילה אין לפתוח או לסגור ספר שבשוליו כתובים אותיות ובדיעבד כשאין ספר אחר - מותר. נראה שיש לפתוח או לסגור הספר ביד שמאל או בשינוי אחר (כה"ח סי' שמ' ס"ק ל' ומשנ"ב ס"ק יז')
לכתחילה אין לפתוח או לסגור ספר שבשוליו כתובים אותיות ובדיעבד כשאין ספר אחר - מותר. נראה שיש לפתוח או לסגור הספר ביד שמאל או בשינוי אחר (כה"ח סי' שמ' ס"ק ל' ומשנ"ב ס"ק יז')
נערך בידי הרב טל חיימוביץ

מכון "אבי'ה" - הרב סעדיה דגן שליט"א

להיות מקורי

מעשה בנחלי העולם שהקנאה התעוררה ביניהם, כשני מחנות ניצבו אלו לעומת אלה - נחלי האכזב ונחלי האיתן.

נחלי האכזב באו בטענה כלפי נחלי האיתן, שקיימת אפליה ביניהם מזה דורי דורות והגיע הזמן לבטל אפליה זו. הם טענו: "בכם, נחלי האיתן, זורמים מים חיים כל השנה ואילו בנו, נחלי האכזב, יש מים רק לחיי שעה. שהרי מי הגשמים היורדים, ממלאים אותנו ולאחר פרק זמן קצר כל המים נעלמים מתוכנו. לא ייתכן שמסביבכם נבנים חיים ענפים, אתם מרוויים כל חי וצומח, בעלי חיים לרוב בונים את ביתם וחייהם בקרבתכם ובני האדם נהנים מכם ואתם מכם. ואילו לנו, נחלי האכזב, יש מים רק למראית העין, לרגע החיים מתעוררים בנו, התקוות והשאיפות גדלות ו... הכל נעלם כלא היה".

כבר מילדותינו האפליה התחילה. אתם הענקתם לעצמכם שם של איתנות ולנו קראתם "אכזב", מלשון "כזב", שקר. כך קבעתם בפי כל הבריות שאנו דמיון שווא היוצר תעתוע ונדמה כמלא, אך לנו מעצמנו אין דבר. למעשה, אנו רק מעבירים את המים ממקום למקום. טענתנו ותביעתנו: די לקיפוח ולאפליה בינינו! עליכם לחלק איתנו את שפע המים שבכם.

נחלי האיתן טענו כנגדם: "מדוע אתם באים כלפינו בתביעות והאשמות, בעוד שאינכם פועלים בעצמכם לאגור את מי הגשם. מדוע אינכם מפתחים לכם מתוכם מקורות מים? למה אנו צריכים לשלם על התלות שפיתחתם? אנו פיתחנו את המקור העצמי שבנו, את המעיין, רק אז התפרסנו להיות נחל. אתם ללא מקור עצמאי החלטתם להראות את כוחכם וגדולכם ופעם אחר פעם אתם חוזרים על אותה טעות. במה אנו אשמים? גם אם נחלית לתת לכם מהמים שלנו, עדיין תפעלו על פי הדפוס התלתי שלכם ולא עוד, אלא אף תגרמו

שלנו לא יהיה מספיק מים כדי להחיות את נחלתנו. מה אתם מצפים שנהפוך חלקים מנחלתנו לנחלי אכזב? טענתכם נובעת מקנאה האומרת: גם לי גם לך לא יהיו מים".
החליטו נחלי האיתן והאכזב לשטוח את טענותיהם לפני בית דין של מעלה. אמר הקב"ה לאור דבריהם והרגשתכם אגלה לכם שלכך נוצרתם, לכל אחד מכם נקבע תפקיד שונה ויסודי, נחלי האכזב אוספים ומעבירים את המים ומכנסים אותם למקומות הראויים מתחת לאדמה. נחלי האיתן מוציאים אל המציאות, דרך המעיינות והבארות, את אותם המים שאתם, נחלי האכזב, כינסתם, זאת כדי להחיות בהם נפשות רבות. אומנם תפקידכם שונים, אך אתם משלימים אחד את השני במעגל המים.

נחלי האיתן הינם סמל לתביעה מבני האדם להיות מקוריים, להיות אמתיים - בעלי עצמאות ומסוגלות לחיות ממקורם העצמי. המקוריות הייחודית שבכל אדם, נובעת מקור החיים שבורא העולם נטע בתוכנו, כדברי משורר תהילים: "כי עימך מקור חיים, באורך נראה אור" (לו, י). מי שזוכה להיות מקורי, נאמן למקור, זוכה ורואה באור החיים את האמת במציאות. כבקשת המשורר: "שלח אורך ואמיתך המה ינחוני", בקשת האדם הנאמן היא שהאור והאמת האלוקית ינחו אותו בכל צעדיו. אור זה ואמת זו, למעשה, נובעים מהמעין הפנימי והעצמי של כל האדם. אם חלילה האדם יתנכר לאמת שבו, למקורו, הרי שיגלה אכזבה והחמצת חיים.

נחלי האכזב הם סמל לבנייני הקלפים שהאדם בונה בדמיונו, הוא אף גר בהם בשכירות יקרה. עד שמגיע רגע האמת והוא מגלה שבנייני הקלפים שלו עומדים באוויר ואין להם שום יסוד אמיתי ומקורי במציאות. כל מצבי החיים שאנו פועלים בהם לא מתוך המקור שלנו, לא מהאמת החיה בנו, אלא מדמיונות השווא והשקר, סופם שייכזבו אותנו ואת כל החיים סביבנו. אז יתברר שהמחיר ששולם

מי שחלילה שואב את כוחו מדמיונותיו ומאחרים ולא ממעינו, מגיע לאכזבה המגלה את הכזב והשקר הדמיוני, שבו הוא אווז וממנו הוא שותה. נעשה הוא תלוי בסביבתו, ללא שום עצמאות או יכולת לחולל התחדשות. מצפה הוא כמו נחל אכזב למי שרגשם שלרגש ממלאים אותו ויוצרים אשליית חיים, אך אחר הרגע, חוזר הוא ליובש ולחורב. אין הוא מיותר בעולם, חלילה, כי תפקידו לקבוצ את רגעי החיים למעיינות ובארות המים במעבה האדם והאדמה, כדי שהאדם המחובר לאיתנו של עולם יגלה את האמת הטמונה בהם, וילמד לבני האדם למען יחיו ממקור חייהם.

"צדיק כתמר יפרח" - מדברי מורנו ורבנו הרב ניר בן ארצי שליט"א

בחירה חופשית

אדם נוחה לפני החטא, לא ידעו עדיין להבדיל בין טוב ובין רע. הקב"ה נתן להם לחיות כפי רצונם אך הם היו מוזהרים לפני כל מעשה. מאז שהנחש הטיל בהם את זוהמתו והפיל אותם מקדושתם ועד היום הזה, יש בחירה חופשית לאדם, לטוב או לרע.

הקב"ה טוב ומטיב ואינו עושה רע לאנשים. בני האדם בבחירתם מביאים על עצמם את צרותיהם. אדם הבוחר בדרך הטובה והנכונה, דרך ה', דרך החיים והברכה - מקבל ברכה. אם אדם בוחר בדרך לא טובה, בדרך שאינה נכונה ובדרך עקומה - הולך בדרך הסטרא אחרא, בדרך מקולקלת - למרות שיראה מזה רווח לטווח קצר, אין שום ברכה בדברים העקומים שלו והוא מביא על עצמו קללה. אם תשאל כיצד אפשר להתגבר על היצר הרע, הרי הפיתויים שלו כל כך קשים? צריך הנך לדעת, כי בעולם הזה הקב"ה נותן לכל אחד ניסיונות מאוזנים בין הטוב לרע. בין הבחירה ימינה, לבחירה שמאלה, בין הברכה והקללה. לדוגמא: אם בא אליך פיתוי רב עוצמה מצד יצר הרע, מנגד ובאותה עוצמה, נותן לך הקב"ה כוח מצד היצר הטוב. כך שיש איזון בשיקול בין הבחירה בטוב ובחיים לבין לבחור ברע וההיפך מן החיים.

כך גם היה אצל יוסף הצדיק, כאשר ניסתה אשת פוטיפר לפתותו. כוח הפיתוי שלה היה כל כך גדול, שלולא שלח הקב"ה את דמות דיוקנו של אביו, לא היה איזון מול כוח הטומאה של אשת פוטיפר. הקב"ה לא נותן לאדם ניסיון שאינו יכול לעמוד בו. כאשר שלח הקב"ה דמות דיוקנו של יעקב ליוסף - נוצר איזון, אז היתה הבחירה שווה בין הטוב לרע. או שיוסף בוחר

סיפור לשבת

בכוח אהבת ישראל

"באמצע הלילה, בעוד רבי אלימלך שקוע בתלמודו, נדמה היה לו פתאום כי שומע את רבו קורא בשמו. הוא זינק ממקומו ונוכח שלא טעה. "מיילך!", שמע את הרבי קורא לו, בכינוי שנהג לכנותו מתוך קרבה וחביבה. רבי אלימלך פסע במהירות והתייצב על מפתן חדרו של הרבי, דרוך כולו.

על שולחנו של המגיד היו מונחים ספרים פתוחים וכל-כולו נראה היה כמי שנמצא בעולמות אחרים. בתחילה הוסיף לעסוק בענייניו, כאילו לא הבחין בתלמידו. אך פתאום הרים את עינו. "שומע אתה, מיילך? שומע אתה מה שאומרים בהיכלי רקיע?"

אהבת-ישראל פירושה לאהוב רשע גמור, בדיוק כשם שאוהבים צדיק גמור. ישמעו אוזניך היטב: מתוך אהבת-ישראל אמיתית עלינו לאהוב את שניהם באותה מידה!".

המגיד החזיר את עינו אל הספרים שלפניו ורבי אלימלך תהה אם בכך סיים לומר לו את דבריו. אולם, אז שב הרבי ונשא את עינו לעברו. "ועוד דבר אחד עליך לדעת, כי מִגֵּן מתוך בני החבורה יש בכוחם לעורר לתשובה אפילו אותו רשע גמור..."

למחרת בבוקר סיפר רבי אלימלך לבני החבורה את שהתרחש בלילה. המאורע היה מן החידוש, שכן רק לעיתים נדירות נהג הרבי להזעיק אליו את התלמיד שעל המשמר. יותר מזה רגשו התלמידים על תוכן הדברים. במיוחד הסעירים

להציל את כל עם ישראל, שיבואו אחיו ואביו למצרים ולאחר התיקון לבנות את עם ישראל בארץ ישראל, או חס ושלום, ליפול עם אשת פוטיפר, להגיע להרס ולקללה ולבטל חלילה, את כל בית יעקב.

כך יש בחירה לכל יהודי בכל מצב שהוא, גם כשנדמה לו שהוא בעומק הסטרא אחרא, יש לו בחירה ויכולת לצאת משם לכיוון הטוב, בהחלטה של המוח והרצון שלו. הבחירה היא בידיים שלך, תמיד מאוזנת, בין הטוב ובין הרע. בחרת בדרך הטובה והישרה - אתה מבורך. אלא, שלא תצפה לראות את הברכה מיד. הקב"ה שומר וסופר כל צעד וכל פסיעה של

הליכה בדרך האמת, בדרך ה'. הקב"ה לא שוכח שום דבר טוב של האדם. מי שיש לו סבלנות, מביין זאת. הקב"ה נותן את הטוב, בתזמון הנכון והטוב ביותר לאדם, בדיוק בזמן שהוא צריך. אל

לאדם להתייאש ולחשוב "מתי אקבל את הטוב?", אל לו לחשוב "עשיתי טוב, אך לא קיבלתי תמורה". אין אדם מודע לאלפי הניסים שהקב"ה עושה עם האדם ובני ביתו יום יום. הקב"ה מציל אותך ואת בניך מכל מיני פגעים ומרעין בישין. זו הטעות של האנשים שאינם מכירים בטוב שהקב"ה נותן להן.

לעומת זאת, אדם הבוחר בדרך מקולקלת, עקומה ורעה, גונב משקר וכדו', למרות שהוא מקבל את התוצאה שרצה להגיע אליה - מיד,

בסופו של דבר, לאחר זמן, הוא ישלם על כך פי עשר! מדוע הוא מקבל מיד? כי הקב"ה אומר לו "איני רוצה לשמוע את תפילתך". קח מה שאתה מבקש ותסתלק מעל פני

המלך. כך גם אצל הנחש, עונשו היה "ועפר תאכל כל ימי חיך" - הקב"ה אומר לו: פרנסתך מצויה בשפע ובכל עת, איני רוצה לשמוע תפילתך! את תפילת בעלי החיים הקב"ה שומע חוץ משל הנחש.

מנגד, אומרת התורה: "עשר תעשר את כל תבואת זרעך..." (דברים יד, כב). דרשו חז"ל: עשר בשביל שתתעשר. הפרנסה היא בידי הקב"ה וממנו. אדם שהרוויח כסף ונתן מעשר מכספו, לעניים ולנזקקים או למוסדות תורה, הקב"ה נעשה שותף עמו בכספו, גם נותן לו עוד כדי שיתן וגם כספו שמור ומוגן, אין שליטה לסטרא אחרא על כספו וכל מה שיקנה מהכסף הנותר, לא יתקלקל עד שימאס לאדם ממנו וירצה להחליפו. הקב"ה מתחנן לילדים שלו, בואו אליי, בואו אליי. הקב"ה רוצה ששם ישראל ידבקו בו, יאהבו אותו, שישומו אליו לב ויתחברו אליו. "מה ה' אלוךך שואל מעמך: כי אם ליראה את ה' אלוךך, ללכת בכל דרכיו ולאהבה אותו ולעבוד את ה' אלוךך בכל לבבך ובכל נפשך" (שם י, יב). אלא שהקב"ה רוצה שאדם יחזור אליו **מרצונו החופשי ולא בכפייה**. כאשר אדם חוזר אל ה' מרצונו - יש בזה חיבור של שלמות וכח אינסופי. אך אם מכריחים אדם להיות דתי, הוא יחיה בזיוף והקב"ה לא אוהב זיוף.

בבחר כולנו, מרצוננו, להתחבר ולהדבק בקב"ה ונזכה לראות עין בעין בשבשבו ה' ציון.

מהתנהגותו הנלוזה. הוא אף הגדיל לעשות, כאשר העווה את פניו ונופף בידיו בניסיון לחקות כמה מהמתפללים.

אחרי התפילה נותרו התלמידים עוד שעה ארוכה על מקומם, מאריכים באמירת מזמורי תהילים. האורח הבלתי-קרוז הוסיף להתהלך אנה ואנה ולהשמיע דברי ליצנות וביטול על דרכי החסידים ומנהגיהם ה'משונים'. כמה מהם פנו אליו בניסיון לדבר אל ליבו. "היודע אתה כמה יקר כל יהודי לפני הקב"ה, ומה גדול כוחה של תשובה?", שאלוהו. אולם לא ניכר היה בו כי משהו זז בליבו. כעבור שעה קלה עזב את בית-הכנסת בהותירו את התלמידים גבוכים וכואבים.

למחרת שב והופיע ההלך. ליבם של התלמידים נחמץ בראותם אותו ובחושבם על הצפוי להם ממנו. אולם הפעם כבר לא צחק ולא זלזל, אלא עמד מהצד ועקב אחר הנעשה. כך אירע גם בימים הבאים. האיש בא, והביט סביבו בעיניים סקרניות. כעבור כמה ימים ניכר היה כי שינוי של ממש מתחולל בקרבו. בתחילה החל להצטרף לתפילות. לאחר מכן השתתף גם בשיעורי הלימוד הקבועים בבית-המדרש, ולבסוף אף ביקש להתקבל ל"יחידות" אצל המגיד.

לא חלפו ימים רבים וההלך הזר שינה את כל אורחותיו והיה לבעל-תשובה גמור. "**לאהוב רשע גמור כשם שאוהבים צדיק גמור**", הדהדו דברי הרבי בלילה שקדם להופעת האיש. וכן: "מִגֵּן מבני החבורה יש בכוחם **לעורר לתשובה** אפילו רשע גמור..."

(מתוך: "מאור החסידות")